

bijlage

Richtlijnen accountantscontrole waarde afgezette productie
2021, operationeel programma uitvoeringsjaar 2023

Bijlage nummer
Hoor bij

III
Mededeling GMO Groenten en fruit nr. 2023-7

1. Inleiding
2. Controlemethode en toleranties
3. Regelingsvoorschriften
4. Accountantscontrole
5. Accountantsrapportage
6. Documentatie en archivering
7. Vrijwaring
8. Bijlage: model controleverklaring

1. Inleiding

Op grond van artikel 9 van Verordening (EU) 2017/892 vraagt de producentenorganisatie die over 2022 een operationeel programma ten uitvoer heeft gelegd, uiterlijk op 15 februari 2024 de financiële steun aan over 2023.

De waarde van de afgezette productie is één van de criteria voor de maximaal toe te kennen financiële steun voor het uitgevoerde operationeel programma. Op grond van artikel 34, tweede lid van Verordening (EU) nr. 1308/2013 bedraagt de communautaire financiële steun maximaal 4,1% van de waarde van de afgezette productie van de producentenorganisatie. De steun bedraagt echter maximaal 4,6% van de waarde van de afgezette productie op voorwaarde dat het bedrag, dat de 4,1 % van de waarde van de in de handel gebrachte productie overschrijdt, uitsluitend wordt gebruikt voor crisispreventie- en crisisbeheersingsmaatregelen.

De waarde van de afgezette productie dient volgens artikel 23, lid 1 van Verordening 2017/891 te worden berekend over de door de lidstaat vastgestelde referentieperiode. In artikel 36 van de Regeling uitvoering GMO groenten en fruit 2018 (verder: Regeling 2018) is bepaald dat het kalenderjaar twee jaar voor het betreffende uitvoeringsjaar van het operationele programma geldt als referentiejaar. Dit houdt in dat voor het uitvoeringsjaar 2023 het kalenderjaar 2021 geldt als referentiejaar. Hierbij wordt op grond van artikel 23, tweede lid van Verordening 2017/891 uitgegaan van de leden die op 1 januari 2023 als lid bij de producentenorganisatie zijn aangesloten.

Artikel 43, tweede lid van Regeling 2018 bepaalt dat de producentenorganisatie uiterlijk 1 december 2022 de definitieve opgave moet indienen. Hierbij moet gebruik worden gemaakt van een door de minister vastgesteld model. Dit model is opgenomen in **bijlage I** van Mededeling GMO Groenten en fruit 2023-7.

Artikel 43, eerste lid bepaalt dat de producentenorganisatie deze opgave door een extern accountant moet laten controleren. Deze controle dient te resulteren in een controleverklaring volgens een door de minister vastgesteld model. Dit model is opgenomen in hoofdstuk 8 van deze richtlijnen. De bepalingen die de accountant minimaal in acht dient te nemen om de controleverklaring te verstrekken zijn eveneens opgenomen in deze richtlijnen.

Deze richtlijnen zijn afgestemd met de Werkgroep Controleprotocollen (COPRO) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

2. Controlemethode en toleranties (materialiteit)

De accountantscontrole moet worden verricht in overeenstemming met Nederlands recht en de Nederlandse controlestandaarden van de NBA. De controle moet voldoen aan de controlestandaarden die onderdeel zijn van de nadere voorschriften Controle- en overige standaarden (NV COS), die door de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) zijn vastgesteld, specifiek Standaard 800 'Bijzondere overwegingen - controles van financiële overzichten die zijn opgesteld in overeenstemming met stelsels voor bijzondere doeleinden'. Er wordt van de accountant daarom verwacht dat hij in zijn controle ook Standaard 240 (de verantwoordelijkheid van de accountant met betrekking tot fraude in het kader van een controle van de financiële overzichten) betreft.

Volgens richtsnoeren van de Commissie van de Europese Unie dient de materialiteit ten hoogste 2% van de waarde afgezette productie 2021 ten behoeve van 2023 te bedragen bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%. De bedoeling is dat de accountant met een betrouwbaarheid van 95% kan stellen dat het totaal aan onzekerheden en fouten (afwijkingen) in de opgave van de waarde van de afgezette productie in de controle niet hoger is dan 2%. Het betreft hier een evaluatietolerantie waarbij fouten en onzekerheden in samenhang dienen te worden gezien. De door de

accountant aangetroffen fouten dienen door de producentenorganisatie in de definitieve opgave gecorrigeerd te worden. In geval van kleine individuele fouten tot €100 (bijvoorbeeld afrondingsverschillen), en indien de cumulatieve maximale grenswaarde van € 1.000,- aan kleine individuele fouten daarbij niet wordt overschrijden, is geen correctie vereist. De accountant doet verslag van de verwerkte correcties en niet gecorrigeerde fouten in zijn accountantsverslag.

De EU vereist een gedetailleerd controleplan. Van de accountant wordt verwacht dat hij in het kader van deze controle de opzet en het bestaan van het relevante interne beheersingssysteem (AO/IB) van de producentenorganisatie heeft beoordeeld. Daarbij wordt met name ook aandacht gegeven aan de (voor de accountant) onvervangbare interne controles. Van de accountant wordt niet verwacht dat hij voor de controle van de waarde van de afgezette productie controles uitvoert bij de aangesloten telers.

In een gedetailleerd controleplan beschrijft de accountant duidelijk:

1. Hoe hij met een betrouwbaarheid van 95% de zekerheid zal verkrijgen dat inzake de opgave van de waarde van de afgezette productie cumulatief geen onzekerheden en fouten (afwijkingen) in de controle bestaan die tezamen hoger zijn dan 2% van de waarde van de afgezette productie, de fouten en onzekerheden moeten in absolute zin worden beschouwd.
2. Hoe hij de opzet van de AO/IB van de producentenorganisatie met betrekking tot de opgave van de waarde van de afgezette productie heeft betrokken in zijn controleaanpak. Hij betreft daarin ook de voor de accountant onvervangbare interne controles.
3. De accountant beoordeelt de opzet en bestaan van de AO/IB en afhankelijk van de kwaliteit/effectiviteit zal hij overwegen of hij hierop wil steunen en in dat geval de werking van de AO/IB ook toetsen.

In zijn werkprogramma's neemt de accountant naast de in zijn controleplan opgenomen geplande controlewerkzaamheden, tevens de door hem te controleren voorschriften, zoals bedoeld in onderstaande hoofdstuk 3, op overeenkomstig Standaard 230.

In geval van geconstateerde fouten en onzekerheden bij gebruik van deelwaarnemingen moet de accountant vastleggen op welke wijze hij voldoende en geschikte controlezekerheid heeft verkregen dat de gevonden fouten en onzekerheden niet vaker voorkomen in de niet onderzochte posten.

Indien de verantwoordingen zijn opgesteld door een accountantskantoor dan dient de verantwoordelijkheid hiervoor te zijn gedragen door een andere persoon dan de persoon die de verantwoordelijkheid voor de controle draagt, overeenkomstig de bepalingen van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO).

3. Regelingsvoorschriften

De vereisten en bepalingen ten aanzien van de waarde van de afgezette productie zijn opgenomen in Verordeningen (EU) nrs. 1308/2013 en 2017/891 en in de Regeling 2018. Hiervoor wordt verwezen naar **bijlage II** bij Mededeling GMO Groenten en fruit 2023-7.

4. Accountantscontrole

Bij de controle stelt de accountant vast dat:

1. De waarde van de afgezette productie over het referentiejaar 2021 juist is en dat de voorschriften uit de richtlijnen zoals opgenomen in hoofdstuk 3 van dit protocol in acht zijn genomen.

2. De opgave is gedaan conform het format dat op grond van artikel 43, tweede lid, onder a) van de Regeling 2018 door de minister is vastgesteld en is opgenomen in Mededeling Groenten en fruit 2023-7 **bijlage I**.
3. De waarde van de afgezette productie 2021 per entiteit groter is dan de omzet overige activiteiten per entiteit.

5. Accountantsrapportage

Bovenstaande controle moet resulteren in een controleverklaring. De modelverklaring is toegevoegd aan hoofdstuk 8 van deze richtlijnen. Afwijkingen op deze modelverklaring zijn alleen mogelijk na schriftelijke toestemming door RVO. In de door de accountant te verstrekken verklaring moet altijd naar deze richtlijnen worden verwezen. Indien het bedrag van de waarde van de afgezette productie en de omzet overige activiteiten in een bijlage wordt opgenomen, moet deze bijlage door de accountant worden gewaarmerkt.

De resultaten van de controles moeten worden beschreven in een accountantsverslag. Dit verslag omvat in ieder geval de volgende zaken:

1. De onder het kopje Controlemethoden en toleranties genoemde punten:
 - De uitgevoerde werkzaamheden zoals beschreven in het controleplan. Indien is afgeweken van het controleplan moet de reden daarvan opgenomen worden.
 - De uitkomsten van de werkzaamheden, zoals beschreven in het controleplan.
2. De door de accountant geconstateerde fouten en onzekerheden in de door de producentenorganisatie voorgelegde te controleren WAP-opgave. Dus ook de door de accountant geconstateerde fouten die in de definitieve WAP-opgave zijn gecorrigeerd.
3. Naar aanleiding van de vereisten uit **bijlage II** punt B van Mededeling 2023-7 dient aangegeven te worden wat de producentenorganisatie heeft gedaan om vast te stellen dat de producten voor eigen rekening en risico zijn geproduceerd door leden van de producentenorganisatie en/of door de producentenorganisatie zelf en de wijze waarop dit door de producentenorganisatie geborgd is. En de evaluatie van de accountant aangaande de toereikendheid van de borgingsmaatregelen van de producentenorganisatie. Waar de borging ontoereikend is geweest dient aangegeven te worden wat de alternatieve werkzaamheden door de accountant zijn geweest, dan wel wat de invloed van de bevindingen is geweest op de strekking van de controleverklaring.
4. Overige geconstateerde bijzonderheden alsmede een toelichting op de door de producentenorganisatie in de opgave toegepaste schattingen.

6. Documentatie en archivering

De door de accountant uitgevoerde controles en de daarbij behorende documenten van de accountant zelf (zoals minimaal het controleplan, controleprogramma, werkprogramma's, accountantsverslag, opgestelde cijferanalyses) evenals alle van de producentenorganisatie afkomstige documenten die daarbij gebruikt zijn moeten overzichtelijk gedocumenteerd worden gearchiveerd in het (de) waarde van de afgezette productie dossier(s), overeenkomstig de bepalingen van Standaard 230.

Indien bij de controle gebruik is gemaakt van (stukken uit het) jaarrekeningdossier, dan moet ook dit dossier voor review beschikbaar zijn en moeten kopieën van de betreffende relevante stukken uit het jaarrekeningdossier (zoals aansluitingsstukken naar de jaarrekening, of tijdens de jaar

rekeningcontrole uitgevoerde proceduretesten) in het controledossier waarde van de afgezette productie zijn opgenomen en als zodanig worden aangegeven.

Deze controledossiers moeten worden bewaard gedurende de in Uitvoeringsverordening (EU) nr. 908/2014 vastgestelde termijnen. De minister behoudt zich het recht voor om deze controle-dossiers in het kader van zijn controles te (laten) reviewen. Daarnaast moeten deze dossiers ook beschikbaar zijn voor controles door de diensten van de Europese Commissie, de Europese en/of Algemene Rekenkamer, of instanties die namens deze organen controleren.

7. Vrijwaring

Nadrukkelijk wil de minister erop wijzen dat een goedkeurende controleverklaring niet inhoudt dat de betreffende producentenorganisatie is gevrijwaard van verdere controles, terugvorderingen en/of sancties.

8. Bijlage: Model controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur van <naam producentenorganisatie>

Afgegeven ten behoeve van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Ons oordeel

Wij hebben de bijgaande, door ons gewaarmerkte opgave van de waarde van de afgezette productie 2021 ad. € <bedrag> (waarde B) in het kader van de gemeenschappelijke marktordening groenten en fruit (Verordeningen (EU) nrs. 1308/2013 en 2017/891) van <naam producentenorganisatie> te <vestigingsplaats> gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de opgave waarde afgezette productie ingevolge de gemeenschappelijke marktordening groenten en fruit van <naam producentenorganisatie> over 2021 de waarde van de afgezette productie in alle van materieel belang zijnde aspecten juist weer, in overeenstemming met Verordeningen (EU) nrs. 1308/2013 en 2017/891 en de Regeling uitvoering GMO groenten en fruit 2018.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse Controlestandaarden en de door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit vastgestelde Richtlijnen voor de accountantscontrole bij de opgave voor de waarde van de afgezette productie 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de opgave waarde afgezette productie'.

Wij zijn onafhankelijk van <naam producentenorganisatie> zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Basis voor financiële verslaglegging en beperking in gebruik en verspreidingskring

De opgave waarde afgezette productie is opgesteld op basis van financiële grondslagen zoals beschreven in de Verordeningen (EU) nrs. 1308/2013 en 2017/891 en de Regeling uitvoering GMO groenten en fruit 2018 en is opgesteld voor de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit met als doel <naam producentenorganisatie> in staat te stellen te voldoen aan Verordeningen (EU) nrs. 1308/2013 en 2017/891, de Regeling uitvoering GMO groenten en fruit 2018. Hierdoor is de opgave waarde afgezette productie 2021 mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden.

Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor <naam producentenorganisatie> en de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de opgave waarde afgezette productie

Het bestuur is verantwoordelijk voor de opgave waarde afgezette productie 2021 in overeenstemming met Verordeningen (EU) nrs. 1308/2013 en 2017/891 en de Regeling uitvoering GMO groenten en fruit 2018. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de opgave waarde afgezette productie 2021 mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de opgave waarde afgezette productie

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij

daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de steunaanvraag nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit vastgestelde Richtlijnen voor de accountantscontrole bij de opgave voor de waarde van de afgezette productie 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder meer uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de opgave waarde afgezette productie 2021 afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het opstellen van de opgave waarde afgezette productie 2021 en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de opgave waarde afgezette productie 2021 staan; en
- het evalueren of de opgave waarde afgezette productie 2021 de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

<plaats>, <datum>
<accountantsorganisatie>
<handtekening accountant>
<naam accountant>

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Bijlage: gewaarmerkte opgave waarde afgezette productie 2021